

Skel, saaledes at man ikke paa nogen Maade gaar hinanden for nær.

Jeg skal for øvrigt til Slutning kun sige dette, at vi fra vor Side, idet vi forstaar Betydningen og Nødvendigheden af dette Lovforslag, er meget villige til at behandle det hurtigt og velvilligt i enhver Henseende, saaledes at Forholdene paa disse Omraader kan blive ordnet fuldt ud tilfredsstillende for Laansøgerne indenfor de forskellige Arter af Kreditforeninger.

Johannes Pedersen: Det Lovforslag om Husmandskreditforeningerne, som her foreligger, er en Genganger, som ofte møder i den høje Rigsdag, fordi Ejendomspriserne, lige fra Kreditforeningerne blev oprettet, har været stadig stigende. Disse Foreninger blev oprettet under meget smaa Forhold i 1880, og der blev den Gang i Loven fastsat en Vurderingsgrænse ved 4 000 Kr., men den viste sig allerede Aaret efter ganske utilfredsstillende, saa at den straks maatte sættes op til 6 000 Kr. Siden da er der stadig foretaget Forhøjelser af Vurderingsgrænsen for de to Husmandskreditforeninger, efterhaanden som Ejendomspriserne er gaaet op. I Slutningen af 1913, da vi fik den sidste Forhøjelse, var vi allerede i den korte Tid, der forløb, fra Begæringen om Forhøjelsen indgik til Regeringen, til Lovforslaget blev vedtaget, kommet saa langt bagefter, at den Vurderingsgrænse, som blev vedtaget, ikke paa langt nær svarede til Ejendomspriserne. Ikke des mindre fandt det andet høje Ting Anledning til at nedsætte den af Folketinget vedtagne Grænse 1 000 Kr. for Ejendommene med Jordtilliggende og slet ingen Forhøjelse at give for Ejendomme uden Jord. Detskete saa sent paa Samlingen, at vi maatte modtage Forslaget, som det kom tilbage fra Landstinget, for at det dog kunde blive os muligt at virke med det ved den nærmest følgende Termin, selv om Forslaget langt fra tilfredsstillende os. Naar der nu her er Tale om at sætte Vurderingsgrænsen op til 20 000 Kr., er Forholdet ikke det, at der ikke indenfor Kreditforeningernes Omraade er stillet Krav om en endnu højere Grænse, og heller ikke det, at disse Krav ikke har været begrundede i Priserne for de Ejendomme, der har været belaaente indenfor disse Kreditforeninger, thi man kan paavise, at Ejendomme, som har været belaaente indenfor dem, nu koster op til en 29 000—30 000 Kr. — det er ganske vist kun Enkelttilfælde, saa man kan ikke opstille dette Forhold som det normale. Hvad

Arealet angaar, er Ejendommen den samme, men naar Bygningerne er blevet forbedret eller helt ombygget, har en saadan Ejendom med en god Beliggenhed kunnet sælges for en Sum, der laa endog langt over den Grænse, der her ønskes fastsat, og Ejere af saadanne Ejendomme maa da, naar de skal have deres Laan forandret, søge til andre Kreditforeninger.

Jeg skal endvidere nævne de Ejendomme uden Jordtilliggende, som vi i den første Periode af Kreditforeningernes Virksomhed kun havde Lov til at belaaene indtil $\frac{2}{5}$ af Vurderingssummen, og som for en stor Del tilhører Arbejder- og Haandværkerklassen. For den Sum, der nu er fastsat som Grænse, 10 000 Kr., kan der for Tiden ikke opføres en Beboelsesejendom, som indeholder to Værelser og eet i Tagetagen. Derfor er vi nu fuldstændig afskaarne fra at give Laan til Haandværkere og Arbejdere, som ønsker en saadan Ejendom, hvor Familien kan bo for sig selv. Det har imidlertid ogsaa været almindeligt, at man har belaaent Ejendomme, hvor der har været to Lejligheder, og disse Ejendomme har for Krigen kunnet opføres for en 8 000—9 000 Kr. Ogsaa i saadanne Ejendomme er det nu de to Kreditforeninger ganske umuligt at give Laan, idet saadanne Ejendomme i Regelen koster 25 000—30 000 Kr. i Handel og Vandel. Derfor har vi nu fundet det betimeligt at henstille til Lovgivningsmagten at flytte Grænsen op. Men naar vi har henstillet kun at sætte den op til 20 000 Kr., er det, fordi vi mente, at naar vi skulde have Haab om at faa det gennemført ogsaa i Landstinget, maatte vi blive nede ved beskede Summer. Paa den sidste Generalforsamling blev det krævet, at vi skulde søge at komme op paa en endnu højere Sum, men Bestyrelsen og Repræsentantskabet blev enige om, at hvis man stillede Fordringerne alt for højt, havde vi ikke Haab om at faa det gennemført, navnlig ikke i Landstinget.

Naar der er Tale om at faa det Skel slettet, som blev sat i 1912 mellem Ejendomme med Jordtilliggende og Ejendomme uden Jordtilliggende, maa jeg sige, at det er et Forhold, som i ganske særlig Grad har berørt Husmandskreditforeningerne mindre heldigt. Men det kom ogsaa ind for at støtte en anden Kreditforening, som laaner ud i Ejendomme uden Jordtilliggende. Vi fandt ogsaa, at Grænsen, I ha, naar der endelig skulde sættes Skel, var alt for høj. Vi skulde være blevet ved